

Čís. 11872.

Příkazu podle § 567 c. ř. s. lze se domáhati i tehdy, byla-li pachtovní smlouva, ujednaná na určitou dobu bez výpovědi, mlčky prodloužena (§ 1115 obč. zák.) na dobu jednoho roku.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, Rv I 1008/31.)

Pachtovní smlouva mezi stranami byla prodloužena i na rok 1929, aniž ujednána byla výpověď. Na rok 1930 nebyla pachtovní smlouva prodloužena. Příkaz soudu ze dne 8. září 1930 pachtýři, by spachtované pozemky odevzdal do 8 dnů propachtovateli, procesní soud první stolice ponechal v platnosti. Odvolací soud příkaz zrušil. Důvody: Pachtovní smlouva mezi stranami byla smlouvou prodloužena i na rok 1929, aniž byla výpověď ujednána, takže měla strana žalující možnost, pachtovní poměr ukončiti buď příkazem ve smyslu § 567 c. ř. s. nebo žalobou ve smyslu § 569 c. ř. s. do čtrnácti dnů po vypršení pachtovního času. K tomu však nedošlo a první soudce zjišťuje, že ku prodloužení pachtovní doby na rok 1930 nedošlo úmluvou stran pro nedostatek zmocnění N-a k sjednání této smlouvy, k čemuž byl zmocněn jen N., z čehož právem vyvozuje, že obnovení pachtu na rok 1930 nastalo mlčky ve smyslu § 1114 obč. zák., poněvadž žalovaný pokračoval v užívání spachtovaných nemovitostí a žalující strana nevznesla do čtrnácti dnů po skončení pachtu žalobu o vrácení pachtovaných nemovitostí. Šlo tedy v posledním roce 1930 o pacht, který byl ve smyslu § 1114 obč. zák. mlčky obnoven, a to o prodloužení pachtovní smlouvy, podle níž výpověď nebyla ujednána. Ve smyslu § 1115 obč. zák. děje se takové prodloužení smlouvy pachtovní mlčky za týchž podmínek, za kterých byla před tím smlouva pachtovní uzavřena — ovšem jen na jeden rok. Takováto mlčky obnovená smlouva pachtovní může však dojíti svého ukončení jen výpovědí ve smyslu § 1116 obč. zák., nikoliv příkazem ve smyslu § 567 c. ř. s., neboť právě proto, že výpověď původně nebyla smluvna, jde vlastně o obnovení smlouvy pachtovní mlčky na dobu neurčitou, k jejímuž zrušení jest zapotřebí výpovědi po rozumu § 1116 obč. zák. (Rozh. čís. 9034 sb. Gl. U.) Neposoudil tudíž první soudce rozepři po stránce právní správně, ponechav příkaz ve smyslu § 567 c. ř. s., který nebyl s to pachtovní smlouvu mlčky obnovenou rozvázati, v účinnosti.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Nižší soudy zjistily, že výpověď nebyla sjednána, a správně usoudily, že nejde o nájem, nýbrž o pacht, a že se tedy žalovaný nemůže dovolávati ochrany nájemníků. Neobstojí však ani třetí námitka žalovaným ve lhůtě podaná, že totiž smlouva byla uzavřena na neurčitou dobu, a jest opodstatněna výtkou, že odvolací soud po této stránce neposoudil věc bez právního omylu, jelikož i v případě, že smlouva byla mlčky obnovená, stalo se tak podle § 1115 obč. zák. na jeden rok, tedy na dobu

určitou. Jelikož § 567 c. ř. s. jinak nerozlišuje, zda smlouva byla sjednána (prodloužena) výslovně či mlčky, a ostatně námitka v této příčině ve lhůtě ani nebyla učiněna, bylo vyřknouti, že se příkaz podle § 567 c. ř. s. uznává účinným, a bylo proto dovolání vyhověno a rozhodnuto, jak výše uvedeno.

Čís. 11873.

Výrazem »závazek« v § 97 čís. 3 obec. zřiz. pro Čechy jest rozuměti i jiné závazky, než rukojemské, pokud vzešly na půdě ryze hospodářské správy obecní.

Dokud neudělilo okresní zastupitelstvo (okresní správní komise) schválení podle § 97 obec. zřiz., zůstala smluvní vůle obce neúčinnou, nezpůsobilou založiti zamýšlený právní účinek.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, Rv I 962/32.)

Žalující obec v Čechách uzavřela roku 1920 se žalovanou firmou smlouvu o dodávání elektrického proudu. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující obec na žalované firmě náhrady škody, ježto žalovaná porušila povinnosti převzaté onou smlouvou. Procesní soud prvě stolice původně žalobu zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a, nevyhradiv pravomoc, vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, načež procesní soud prvě stolice uznal podle žaloby, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Jest se především zabývati dovoláním žalované firmy, pokud jí vytýká neplatnost smlouvy ze dne 26. srpna 1920, uzavřené žalobkyní se žalovanou firmou o dodávání elektrického proudu obci k osvětlování a k motorickému pohonu. O tuto smlouvu opírá žalující obec náhradní nároky, tvrdíc, že žalovaná byla podle smlouvy povinna po dobu 25 let obci dodávati elektrický proud a že od prosince 1926 smlouvu neplní, proud nedodává, aniž prokázala, že beze svého zavinění tak nemůže činiti. Žalovaná namítla v žalobní odpovědi neplatnost této smlouvy z důvodu, že usnesení obecního zastupitelstva, jímž měla býti smlouva se žalovanou firmou uzavřena, nebylo schváleno nadřízeným úřadem, okresním zastupitelstvím v N., pokud se týče okresní správní komise, ač ku platnosti usnesení toho bylo potřebí onoho schválení podle ustanovení § 97 českého obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864 čís. 7 zem. zák., jež tehdy ještě platilo. První soud uznal důvodnost této námítky a seznav z přípisu okresního úřadu, že smlouva nebyla schválena okresní správní komisí, prohlásil smlouvu za právně bezúčinnou a zamítl následkem toho žalobu. Odvolací soud zrušil však tento rozsudek, vycházející z právního názoru, že smlouva nepotřebovala ku platnosti schválení nadřízeného úřadu, poněvadž prý obec smlouvou neuzavřela ani zápůjčku ani nepodstoupila závazek rukojemský, o němž prý jediné